

หลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน การจัดกิจกรรมฝึกอบรมประชาชน

ชื่อหลักสูตร การบริหารจัดการขยะเพื่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนและสังคม จำนวน 5 ชั่วโมง
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางปะกง

ความเป็นมา

ปัจจุบัน ปัญหาการกำจัดขยะเป็นปัญหาใหญ่ของหลาย ๆ ประเทศ แม้ในประเทศไทยเองก็กำลังเผชิญกับปัญหาการกำจัดขยะที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นตลอดเวลา และยังไม่สามารถหาทางออกที่ดีได้ (สถานการณ์ด้านการกำจัดขยะมูลฝอยของประเทศไทย (กรมควบคุมมลพิษ) ประกอบด้วย ขยะประเภทบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) และแปรรูปกลับมาใช้ซ้ำ (Recycle) แต่ความสามารถในการจัดเก็บขยะกลับมีไม่ถึง 70% ของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น จึงทำให้เกิดปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างตามสถานที่ต่างๆ หรือมีการนำไปกำจัดโดยวิธีกองบนพื้นซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม

จากการสำรวจสภาพปัญหาในชุมชนพบว่าจำนวนขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะกง มีจำนวนมากและยังไม่สามารถหาทางออกได้ กศน.อำเภอบางปะกง เห็นถึงปัญหา และต้องการการแก้ปัญหาขยะในชุมชน จึงได้จัดทำโครงการการบริหารจัดการขยะเพื่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนและสังคม จำนวน 6 ชั่วโมง เพื่อพาผู้เข้าร่วมโครงการไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จเรื่องการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม เป็นการสร้างจิตสำนึก และมีความรู้เข้าใจ มีทักษะในการบริหารจัดการขยะอย่างถูกวิธี เพื่อลดปริมาณขยะในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

ขยะมูลฝอยขยะหรือของเสีย แบ่งเป็น มูลฝอยธรรมดาทั่วไป ได้แก่ มูลฝอยสด เศษอาหาร กระดาษ โฟม พลาสติก ขวด แก้ว โลหะ ฯลฯ และของเสียอันตราย ได้แก่ มูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาล กากสารเคมี สารเคมีกำจัดแมลง กากน้ำมัน หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ใช้แล้ว แหล่งกำเนิดของเสียที่สำคัญ ได้แก่ ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรมและพื้นที่เกษตรกรรม

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเนื่องจากขยะทุกวันนี้คนไทยกว่า 60 ล้านคน สามารถสร้างขยะได้มากถึง 14 ล้านตันต่อปี แต่ความสามารถ ในการจัดเก็บขยะกลับมีไม่ถึง 70 % ของขยะที่เกิดขึ้น จึงทำให้เกิดปริมาณมูลฝอยตกค้าง ตามสถานที่ต่าง ๆ หรือมีการนำไปกำจัดโดยวิธีกองบนพื้นซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม คือ

1. อากาศเสีย เกิดจากการเผามูลฝอยกลางแจ้งทำให้เกิดควันและสารมลพิษทางอากาศ
2. น้ำเสีย เกิดจากการกองมูลฝอยที่ตกค้างบนพื้นเมื่อฝนตกจะเกิดน้ำเสียซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำทำให้เกิดภาวะมลพิษทางน้ำ
3. แหล่งพาหะนำโรค จากมูลฝอยตกค้างบนพื้นจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนูและแมลงวัน ซึ่งเป็นพาหะนำโรคติดต่อทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน
4. เหตุรำคาญและความไม่น่าดู จากการเก็บขยะมูลฝอยไม่หมดทำให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกจิตสำนึกและให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะให้ถูกวิธี
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถบริหารจัดการขยะด้วยตนเองและลดปริมาณขยะในชุมชนได้
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา จำนวน 5 ชั่วโมง

- ทฤษฎี 1 ชั่วโมง

- ปฏิบัติ 4 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ศึกษาแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ณ ร้านศูนย์บาทชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่	1. ปลูกจิตสำนึกในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน 2. การคัดแยกขยะ	1. ประวัติความเป็นมา การบริหารจัดการชุมชน และการประสบความสำเร็จของชุมชน 2. ประเภทของถังขยะ และข้อดีข้อเสียของการแยกขยะ	1. วิทยากรบรรยายเชิงปฏิบัติให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และความสำเร็จจากการบริหารจัดการขยะในชุมชน 2. วิทยากรฝึกปฏิบัติพร้อมรู้จักประเภทของถังขยะ สีเขียว น้ำเงิน เหลือง แดง 3. การลดปริมาณ 4. ส่วนดีของการแยกขยะ	1 ชม.	4 ชม.
3	ศึกษาเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เข้าใจความสำคัญประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. เรียนรู้การปลูกป่า นิเวศ คือ “ป่าที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อให้มีสภาพใกล้เคียงสภาพป่าธรรมชาติ” ใช้หลักการสร้างป่าธรรมชาติดั้งเดิมด้วยพันธุ์ไม้ธรรมชาติ	1. วิทยากรให้ความรู้เข้าใจเรื่องการปลูกป่า นิเวศ ประโยชน์ของป่า นิเวศ และการอนุรักษ์ป่า นิเวศ		

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			ตั้งเดิม และจัดการโดยใช้แนวคิด “การจัดการที่ดีที่สุดคือการปล่อยให้ป่าจัดการตัวเอง ประโยชน์ของป่า นิเวศ และการอนุรักษ์ป่านิเวศ			

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคลภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. ประเมินพฤติกรรมการฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้ในกิจกรรม โดยใช้จากการสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์